

บันทึกการประชุมเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
เวทีที่ 18 ณ วัดหรั่งแคบ ตำบลคอนทราย อำเภอสcriบรรพต จังหวัดพัทลุง
วันอังคารที่ 4 พฤษภาคม 2547
ผู้เข้าร่วมประชุม 48 คน

อาจารย์จรรณ หนูทอง

ในฐานะรับผิดชอบการประชุมประชาสัมพันธ์โครงการฯ ซึ่งเจตนาของการจัดเวทีจัดทำแผนแม่บทฯ ในพื้นที่ scriบรรพต ว่าเป็นการจัดต่อเนื่องจากในรอบแรก 10 เวที ครั้งนี้เป็นรอบสอง โดยพื้นที่scriบรรพตเวทีนี้ มีสาระหลัก คือ การร่วมกันทำแผนแม่บทฯ ของภาคประชาชน ซึ่งมีนักวิชาการ 3 สถาบันเป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้โครงการฯ มีเป้าหมาย คือ (1) ต้องการฟื้นฟูทะเลสาบสงขลาให้กลับมาเหมือนเดิมมากที่สุด (2) ให้พี่น้องได้มีข้อมูลให้มากที่สุด เพื่อจะได้มีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างมีคุณภาพ (3) เป็นแผนที่มีการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (4) มีการพัฒนาที่ยั่งยืน

และมีสื่อในการประชาสัมพันธ์เพื่อสื่อข้อมูลให้กระจายไปถึงพี่น้องประชาชนให้มากที่สุด เช่น แผ่นพับ จดหมายข่าว เว็บไซต์ หนังสือพิมพ์โฟกัสภาคใต้ คัทเอ๊าต์ และมีการบันทึกเทปทางวิทยุ สวท. (สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดพัทลุง) และถ่ายทอดสดทางสถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz

อาจารย์อารี รังสิโยภักดิ์

กล่าวขอบคุณพี่น้องที่มาร่วมเวที และบอกว่าในการจัดเวทีที่มีส่วนร่วมscriบรรพต (อำเภอควนขนุนเก่า) จะเป็นอำเภอสุดท้ายของพื้นที่จังหวัดพัทลุง หลังจากนั้นได้แนะนำทีมงานศึกษา 3 สถาบัน ประกอบด้วยหัวหน้าทีม ประเด็นศึกษา ที่มาร่วมในเวที และได้ชี้แจงแนวทางการจัดร่างแผนแม่บท ซึ่งมีกรอบการทำงาน 9 เรื่อง หลังจากจัดเวทีรอบแรก 10 เวที มีข้อเสนอของพี่น้องมากมาย ทีมงานได้เพิ่มเติมวาระของทะเลสาบเป็น 19 เรื่อง คือ (1) เรื่องการศึกษา ที่ได้มีข้อเสนอจากพี่น้องเพิ่มเติมเข้ามา (2) เรื่องการบริหารจัดการที่เป็นตัวแทนของคนในลุ่มน้ำทะเลสาบเข้าไปดูแล (3) การสร้างจิตสำนึก (4) ปัญหาป่าต้นน้ำ (5) ป่าชายเลน ป่าพรุ พื้นที่ชุ่มน้ำ (6) มลพิษน้ำเสีย (7) มลพิษขยะมูลฝอย (8) การขาดแคลนน้ำ (9) การควบคุมปัญหาน้ำท่วม และการระบายน้ำ (10) การขาดการบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการ (11) การใช้ดินทั่วไป (12) การใช้ดินพื้นที่ป่าต้นน้ำ (13) การใช้ที่ดินพื้นที่สวนยาง (14) ทรัพยากรประมงเสื่อมโทรม (15) การมีเครื่องมือประมงประจำที่มากเกินไป (16) การใช้เครื่องมือ/วิธีการประมงที่ทำลายล้าง (17) การกระจัดกระจายของการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในพื้นที่ (18) การอนุรักษ์ฟื้นฟูบูรณะ การใช้ประโยชน์จากศิลปวัฒนธรรม โบราณคดี และภูมิปัญญาชาวบ้าน (19) การส่งเสริมบริหารจัดการการท่องเที่ยว

ระบบข้อมูลมีความสำคัญมาก ทางคณะศึกษาได้จัดแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ (1) ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ (2) ข้อมูลทางสังคม วัฒนธรรมและเศรษฐกิจ และ (3) ข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่และได้รวบรวมข้อมูล ทั้งในส่วน ของนักวิชาการ และข้อมูล ความคิด ความเห็น ความต้องการของชุมชน มารวมเป็นร่างแผนแม่บทฯ ทั้งนี้เพื่อเป็น กรอบการทำงานในอนาคต

เอกสารที่คณะศึกษา ได้จัดร่างเป็นต้นร่างแผนแม่บทฯ ในเบื้องต้นได้กำหนดแผนออกมาเป็น 4 แผน คือ (1) แผนหยุด หยุดปัญหาวิกฤตบางเรื่องก่อน เช่น หยุดทำลายป่าต้นน้ำ ป่าพรุ หยุดการปล่อยน้ำเสียทุกประเภทลง ทะเลสาบ หยุดทำนาทุ่งนอกเขตพื้นที่ที่ตกลงไว้ หยุดใช้เครื่องมือประมงผิดกฎหมาย เมื่อหยุดปัญหาวิกฤตได้แล้วก็ จะเริ่มแผน (2) แผนฟื้นฟูหรือบูรณะ พื้นฟูป่า พื้นฟูลำคลองธรรมชาติ (3) แผนอนุรักษ์ เพื่อการใช้ทรัพยากรอย่าง ฉลาด อยู่ในภาวะสมดุล เช่น อนุรักษ์ป่า การใช้ที่ดิน และ (4) แผนนำไปสู่ความยั่งยืน

ยกตัวอย่างแผนหยุด และมาตรการต่างๆ อยากให้พี่น้องในพื้นที่ช่วยกันพิจารณาแผนที่จัดร่างมาแล้ว ว่าตรงกับความต้องการที่ได้เสนอความเห็นมาหรือไม่ และช่วยเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อเป็นการวางกรอบการทำงาน ในอนาคตต่อไป ว่าอะไรควรทำ อะไรทำไม่ได้ อะไรทำได้ จะได้เป็นแผนแม่บทของคนทั้งลุ่มน้ำทะเลสาบ อย่าง แท้จริง

คุณโชติ รักชุม

ผมเป็นนายก อบต. ดอนทราย ควนขนุน ที่บอกว่าดอนทราย ควนขนุนก็เพราะว่ามี 2 ดอนทราย คือ อีก ดอนทรายที่ปากพะยูน

ความคิดเห็นของผมจะรับส่วนมากจะเกี่ยวกับคลองท่าแร่ ที่มาจากเขาปู่ไปลงทะเลน้อย เมื่อก่อนคลอง ท่าแร่-ถัดไปจากนี้ 50 เมตร เมื่อก่อนน้ำมาก ช่วงหลังเขามาตั้งอ่างเก็บน้ำ เรียกว่าอ่างเก็บน้ำคลองท่าแร่ ที่ตำบลเขาป่า อำเภอสรรคบุรี พอมาตั้งอ่างเก็บน้ำ ก็เรียกว่ามีปัญหา น้ำท่วมแบบถาวร คือ ท่วม 2-3 วันแล้วก็หายไป พอมาทีหลัง มีอ่างเก็บน้ำชาวบ้านแถว ตำบลชะมวง แถวสี่แยกโพธิ์ทอง มัสยิด หมู่ 2 หมู่ 5 ตำบลดอนทราย ผมเคยนำเสนอในเวที การมีส่วนร่วมของชลประทาน และเวทีระดับจังหวัดหลายครั้ง ปัญหาเรื่องนี้แก้ไม่ตก หากว่าน้ำมาปรึ้มอยู่ที่อ่างเก็บ น้ำที่คลองท่าแร่ไม่มีการประชาสัมพันธ์บอกกล่าวล่วงหน้าในการเปิดน้ำระบายลงมา ทำให้ชาวบ้านที่เก็บข้าวไว้ได้ ถูกรั่วหรือว่าพืชผักสวนครัวต่างๆ ผลผลิตชาวบ้านที่ไม่ได้รู้ตัวเตรียมการรับน้ำเกิดความเสียหาย น้ำท่วมประจำ เด็กๆ ไปเล่นในชลประทาน ที่มีฝิ่งซ่าย และฝิ่งขวา ฝิ่งซ่ายหันหน้ามาทางนี้ออกไปทางบ้านชะมวง ฝิ่งขวามาทาง ตำบลเขา ป่า ตำบลดอนทราย และโดนคด้วน พอมีปัญหาจุดนั้นก็ได้ประสานงานไปหลายครั้งก็ไม่ได้ผล

เรื่องต่างๆ เกี่ยวกับคลองท่าแร่ก็มีความตื้นเขิน เมื่อก่อนที่นี่เขาเรียกว่าบ้านหรั่งแคบ มีหรั่งทั้ง 2 ฝิ่ง สามารถเดินข้ามได้ (หรั่ง คือ ดินลูกรังที่มันแข็ง) หรั่งแคบมีสะพาน แต่ก่อนสะพานคอนกรีตนี้ไม่มี ปัญหาอีกอย่าง คือ น้ำเสีย ตอนที่ผมเป็นเด็กเรียนโรงเรียนวัดหรั่งแคบ ลงไปเล่นน้ำในคลอง ชาวบ้านแถวข้างคลองลงไปอาบน้ำใน คลอง เมื่อก่อนน้ำลึก ตอนนี้น้ำไม่สามารถนำไปใช้ในการเกษตรได้

ผมเคยคุยกับพรรคพวก มีคนเคยมาดูดอนทรายทำกิจการส่วนตัว ร้อนๆ ก็ลงไปนอนเล่นในคลอง น้ำพอ เสมอตัว เมื่อก่อนน้ำพอจะดำเล่นได้ หลายคนบอกว่าเสียตาย น้ำจากเขาปู่ลงไปทะเลน้อยสูญเปล่า ไม่มีการกั้นน้ำไว้ มีความคิดว่าเราจะใช้วิธีการออกปากเหมือนเมื่อก่อน หาหมู ไล่ มาต้อนกัน มาเลี้ยงกัน เอากระสอบทรายมาถักกันอย่าให้ น้ำเสียเปล่า

มีโรงยางที่ ตำบลเขาปู่ 2 โรง ทำยางแผ่น และที่ ตำบลเขาข่า อีก 1 โรง ผมไม่ได้ลงไปอาบน้ำนานแล้ว แต่มีคนที่อยู่ชายคลองบอกว่าตอนนี้คั้นอาบไม่ได้ ผมสังเกตตอนผมเป็นเด็กๆ มีน้ำซับสามารถนำมาดื่มได้ แต่ตอนนี้ไม่มี ไม่ทราบว่าหายไปไหน

คลองท่าแร่เมื่อก่อนใช้ทั้งอุปโภคบริโภค กินได้ แต่ 20 ปีแล้วที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ทุกวันนี้ชาวบ้านใช้ประปาหมู่บ้าน บ่อน้ำตื้น ประปาใช้น้ำดิบจากลำคลองนี้ ปัญหาที่น้ำดิบไม่มีปัญหาเรื่องตะกอน ผมว่าแก้ปัญหานี้ได้ โรงงานที่เขาปู่ เข่าถ้าเป็นไปได้อยากให้โรงงานมีบ่อน้ำบาด

ผมเคยไปทำฝายน้ำที่ขอนแก่น ฟัน้องศรีบรรพตอยู่หลายคนตรงนี้ ก่อนถึงโรงยางมีโรงน้ำทำน้ำขวดนาคา ผมไปทำฝายที่นั่น น้ำเสียมาก เป็นระบบน้ำที่เหม็นมาก

ปริมาณน้ำลดลงอาจเกิดจากการทำลายป่าได้ พื้นที่ ตำบลคอนทราย ผมจะคุยให้ฟัง ปัจจุบันทำการเกษตรและเป็นตำบลนาร่อง ในการเลี้ยงโคขุน ทางม.ทักษิณ ได้ประสานอยู่กับคุณสัมพันธ์ เชิดหนู และอีกส่วนหนึ่งเป็นพื้นที่นาหญ้า เพราะการทำนาไม่ได้มากเท่ากับปลูกหญ้าขาย เลี้ยงวัว อีกส่วนหนึ่ง เมื่อไม่กี่วันผู้ตรวจราชการมาดูเรื่องการปลูกข้าวโพดหวาน ตำบลคอนทรายก็เป็นตำบลนาร่องในการปลูกข้าวโพดหวานเพื่อส่งออกต่างประเทศ จะมีรถมารับที่สำนักงานเกษตรจังหวัด แต่ละหมู่บ้านไม่ทราบว่าแพร่หาปลูกอะไร แต่คอนทรายปลูกข้าวโพดหวาน แต่มีปัญหาขาดน้ำ

เขื่อนท่าแร่ เป็นชลประทานสมรม หมายความว่าเมื่อน้ำมา น้ำมาหน้าฝน กันชา-มกรา หลังจากนั้นไม่มีน้ำเลย หน้าอ่างพื้นที่ดินมีการเวนคืนไปแล้วมีมาก แต่ยังไม่ขุดทำให้มีที่เก็บน้ำน้อย ผมเคยนำเสนอให้มีการขุดลอก ที่หน้าฝายตัวนั้น อ่างนี้ไม่ใหญ่เหมือนที่ป่าพะยอม ไม่ใหญ่เหมือนห้วยน้ำใส บางทีเขาว่าการทำเขื่อนดี บางทีเขาว่าไม่ดี ผมคิดว่าที่เขาแก้ว เราสามารถใช้ได้ อยู่อำเภอสรีบรรพต ความคิดบางคนว่าดี บางคนว่าไม่ดี ผมเคยไปอยู่ที่ภาคกลาง เขื่อนที่นั่นสามารถใช้น้ำได้ทั้งปี แต่บ้านเราน้ำไม่ได้ใช้ หากว่าเราทำเกษตรเล็กๆ เราสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ เพราะใช้น้ำจากบ่อเล็กๆ

อีกอย่างหนึ่ง ทางประมงเคยมาประสานให้หาพื้นที่ 20 ไร่มาขุด เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้แต่หาไม่ได้ การทำนาคอนนี้ทำกันครั้งเดียว...ปัญหาน้ำไม่พอแนวทางแก้ คือ ขุดลอกหน้าอ่างเก็บน้ำท่าแร่ เพื่อให้ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น ส่วนน้ำเสียให้แก้ปัญหาเรื่องบ่อน้ำบาดของโรงงานก่อนที่จะถ่วงลงคลองที่มีไม่กี่โรง

คุณปฐมพงศ์ พัทธ์ชัยธรรมสุขไชย

ขอกราบเรียนท่านอาจารย์ และผู้เข้าร่วมทุกท่าน ถือว่าเป็นเวทีที่เราได้มีโอกาสได้บอกความรู้สึก ความต้องการ ผมเป็นแพทย์ประจำตำบล ผมอยู่ในเขตอ่างเก็บน้ำท่าแร่ ขอเพิ่มเติมที่ท่านนายกฯ ได้พูดไปเมื่อสักครู่ ปัญหาที่มองเห็น และชาวบ้านได้รับผลกระทบก่อให้เกิดความเดือดร้อนในปัจจุบัน เท่าที่ท่านเสนอไป คือ คลองตื้นเขิน ผมอยากเรียนให้ท่านทราบว่าสาเหตุที่ก่อให้เกิดการตื้นเขิน ซึ่งเมื่อก่อนเรามีน้ำใสสะอาด สามารถดื่มได้ ปัจจุบันคลองตื้นเขิน และทำให้น้ำเสีย หลายๆ ท่านที่เคยลงไปหาปลาใช้ชีวิตตรงนั้น ประสบปัญหามีอาการคันตามตัว เป็นลงบอกให้รู้ว่าน้ำกำลังเสีย น้ำมีพิษ

สาเหตุที่คลองตื้นเขินตรงนั้น เกิดจาก ประเด็นแรก...ถ้าท่านอาจารย์หรือพี่น้องได้ใช้เวลาสักเล็กน้อย ไปมองปัญหาที่เห็นเป็นรูปธรรม ของเส้นทางสปริงเวย์ ทางระบายน้ำของตัวเขื่อน อยู่ทิศเหนือของตัวเขื่อน มีเนื้อที่ประมาณ 2 ไร่ เป็นทางผ่านช่วงน้ำหลาก หมายความว่าหากตัวเขื่อนปิดประตูน้ำ กั้นคลอง น้ำที่มาจากธรรมชาติ น้ำ

จะแตกออกในส่วนเหนือของเขื่อน คือ ตรงที่สปริงเวย์ น้ำล้นระบายในคลองธรรมชาติไม่ทัน น้ำจะแตกออกไปทางหูเขื่อน ผลที่เกิดจากน้ำแตกส่วนนั้น น้ำส่วนหนึ่งจะไหลบ่าเข้าไปท่วมบ้านชาวบ้าน ทำให้ความเสียหายให้กับพืชผลภาคเกษตรอย่างย่อยยับทุกปีไป ผลที่ตามมาในส่วนนั้นเนื้อที่ประมาณ 2 ไร่จะพังขาดทุกปี ในช่วงน้ำล้นน้ำเข้าอยู่ในช่วงนี้ต้องออกรวมมีเนื้อที่ประมาณ 100 ไร่ ไม่ต้องการน้ำมากมีความสูญเสียทุกปี ที่ผ่านมาก็มีปัญหาโดยได้ใช้ระบบปิดเปิดประตูน้ำ และเปลี่ยนระบบการเปิดปิดจากมือหมุนมาเป็นไฟฟ้า ต่อมาเราได้เสนอให้แก้ไขปรับระบบตรงนี้ ใช้ไฟฟ้าเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

ดินประมาณเนื้อที่ 2 ไร่เศษๆ ที่น้ำจะพัดลงคลองสายนี้ ดินจะพังลงคลองทุกปี หลังจากนั้นหน้าแล้งจะมีถ้ำรูป มีการซ่อม เป็นทุกปี แต่ก็พังหลายทุกปี เป็นการใช้สิ้นเปลือง ซ่อมแล้วพัง ซ่อมแล้วพังทุกปี จริงๆ แล้วระบบการปิดเปิด ผมเชื่อว่าสามารถปรับให้น้ำระบายไปในส่วนที่ต้องการได้แต่ไม่แน่ใจว่า เจ้าหน้าที่ที่ดูแลเรื่องการปิดเปิด ต้องฟังจากหัวหน้าหรือไม่ว่า ทุกวันนี้ปัญหานี้ยังมีอยู่ เหมือนกับทางชลประทานมีความตั้งใจที่จะปิดน้ำให้น้ำระบายออกไปในส่วนที่มันควรจะพังจริงๆ ระบบไฟฟ้าจะมีความรวดเร็วมาก

จากการเฝ้าดูหากเจ้าหน้าที่ตัดสินใจเอง ผมคิดว่าน้ำไม่ท่วม ปัญหานี้ทุกวันนี้ก็ยังมี นี่คือส่วนที่ทำให้คลองตื้นเขิน แนวทางแก้ คือ ให้เฝ้าระวัง ดูแลการปิดเปิดประตูน้ำให้รวดเร็วเหมาะสม ถ้าทำได้จะป้องกันได้มาก

อาจารย์อริ รัชโยกฤษฎ์

ผมเคยถาม อาจารย์เลอศักดิ์ ว่าเรื่องเขื่อนที่พัทลุงมีแนวคิดสร้างเขื่อนมากมาย ที่เหมืองตะกั่วดี ที่หัวช้างก็ดี ที่เขาแก้วก็ดี ตอนนี้เขาบอกว่าเรื่องเขื่อนขนาดใหญ่ ชลประทานหยุดแล้ว トラบใดที่ประชาชนในพื้นที่ไม่ต้องการก็ไม่สร้าง ปัญหาการจ่ายอาสินที่มี อาจารย์เลอศักดิ์ ว่ายังไม่มีความคิดในการจัดสร้าง เขาบอกว่าถ้าแล้วแนวทางในการเปิดปิดน้ำ ไม่ใช่ให้เจ้าหน้าที่ชลประทานฝ่ายเดียว เขาจะให้คนในพื้นที่ไปช่วยดำเนินการ เขาบอกว่าได้หากชาวบ้านต้องการ

คุณปฐมพงศ์ พิทักษ์ธรรมไชย

ครับผม ในส่วนตรงนี้ทางแก้อีกจุดหนึ่งในการแก้การพังทลายของดิน ต้องสร้างแบบถาวร ทำสปริงเวย์ของอ่างเก็บน้ำแบบถาวร ทำแบบทิ้งหินใหญ่ โบกปูนเป็นคอนกรีต เป็นหูเขื่อน เป็นดิน มีเนื้อที่สิบๆ ไร่ มีทางน้ำที่ต้องตัดขาดอยู่ประมาณ 2 ไร่เศษๆ ไม่ได้อยู่ในรัศมีใกล้หูเขื่อน น้ำที่ผ่านหูเขื่อนจะไป 2 ส่วน ส่วนหนึ่งไปลำคลองอีกส่วนหนึ่งจะแตกไปถึงไร่นาของชาวบ้าน ทำให้เกิดความเสียหาย หากสร้างแบบถาวรจะแก้ปัญหานี้ได้ ระดับน้ำที่ท่วมสูง 1-2 เมตร ข้าวนี้เสียหายไปหมดเลย อีกจุดหนึ่งหากเป็นการป้องกันน้ำไม่ให้น้ำท่วม ผลผลิตชาวบ้าน ต้องยกระดับคันซึ่งเป็นทางผ่าน เป็นแนวเขตของชลประทาน ยกให้สูงขึ้น ป้องกันน้ำให้ลงมาทางลำคลอง ตอนนี้มีแนวอยู่แล้วแต่สูงแค่ 50 เซนติเมตร แล้วก็ทรุดก้นน้ำไม่อยู่ ความจริงชลประทานก็รู้ ความเดือดร้อนที่ได้รับนี้เป็นร้อยครัวเรือน เขาทำเหมือนกับว่าเสียงชาวบ้านเขาไม่ได้ยิน ให้ชาวบ้านต้องไปทะเลาะกับลูกจ้างที่ดูแลอ่างเก็บน้ำกันเอง เจ้าหน้าที่นี้เป็นลูกจ้างประจำ ปัญหา คือ การเข้าเวรแต่ละครั้ง น้ำจะเข้าตอนกลางคืน แต่เขาไม่ ป้องกันด้วยการเปิดล่วงหน้า เขารู้ตัวอีกทีตอนเช้าก็ขึ้นหมดแล้ว ชาวบ้านไม่มีส่วนในการร่วมรับผิดชอบปิดเปิด ผมอยากให้ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมในการปิดเปิดตรงนั้น

คุณโชคดี รักชุม

อบต.เอง ผมเคยไปร่วมประชุมการมีส่วนร่วมกับชลประทาน ในส่วนของอ่างขนาดใหญ่ เราไปมีส่วนร่วมไม่ได้ แต่ถ้าเป็นเหมือง ชาวบ้านมีส่วนร่วมได้ เหมือนที่ผมบอก น้ำมาเฉพาะหน้าฝน เรามีน้ำใช้อยู่แล้ว แต่ช่วงหน้าแล้งที่เราต้องการน้ำไม่มี ที่ผมไปร่วมประชุมคราวนั้น พื้นที่อื่นๆ มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ แต่ในส่วนของตำบลคอนทราย ยังไม่มีกลุ่มผู้ใช้น้ำ จากคลองท่าแร่ หลังการประชุม 7 เดือน มีแนวคิดจะทำลักษณะนั้น แต่ในพื้นที่ยังไม่มีการจัดกลุ่มผู้ใช้น้ำ เพราะการจัดกลุ่มในหมู่บ้านไม่ประสานกับชลประทานก็ไม่ได้ คงจะนำเรื่องนี้ไปเข้าที่ประชุมอีกที

อาจารย์อารี รั้งลิโยกฤษฎ์

ผมอยากเรียนเพิ่มเติมให้ทราบเรื่องกรมทรัพยากรน้ำจะมีคณะกรรมการลุ่มน้ำแห่งชาติ และมีอยู่ 25 ลุ่มน้ำ ในพัทลุงจะอยู่ในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ลุ่มน้ำฯ เป็นอนุกรรมการรองลงมาจากคณะกรรมการระดับชาติ และจะแตกต่างลุ่มน้ำฯ มีทั้งจังหวัด ก็จะมีคณะกรรมการย่อยระดับจังหวัด พัทลุงก็ต้องมี

ตอนนี้มีการแต่งตั้งอนุกรรมการลุ่มน้ำระดับอำเภอ ลงไปถึงระดับตำบล โครงสร้างของคณะกรรมการลุ่มน้ำฯ จะประกอบด้วยประชาชนครึ่งหนึ่ง คนภาครัฐครึ่งหนึ่ง ลุ่มน้ำทะเลสาบกำลังดำเนินการในลักษณะเดียวกัน อีกไม่กี่วันคงจะมาถามหาที่ ตำบลคอนทรายจะมีใครเป็นอนุกรรมการลุ่มน้ำระดับตำบล

อาจารย์จรูญ หยุทอง

คุณมาถึงนี้ เรื่องหลักๆ ที่มีในชุมชน มีอยู่ 2 เรื่อง ผมอยากทราบว่า (1) เรื่องที่ชาวบ้านทำกันเองได้มีหรือไม่ เช่นว่า การควบคุมเรื่องการทำน้ำเสียในคลองชาวบ้านทำกันเองได้หรือไม่ หรือทำชมรมผู้ใช้น้ำ กับเรื่องที่ชาวบ้านทำไม่ได้แต่อยากให้รัฐทำ เช่นว่า ขยายอ่างเก็บน้ำ มีอะไรอยู่บ้างครับ

คุณโชคดี รักชุม

ในส่วนของน้ำเสีย ส่วนมากที่นี่ไม่มี ของท่าแร่ไม่มี ปัญหาอยู่ที่เขาปู่เขาย่า สำคัญ คือ มีโรงงาน...

คุณดาราร กลิ้งทางด้วง

ขอบคุณนะคะ ที่ให้เกียรติครั้งนี้ ดิฉันเป็นแพทย์ประจำตำบลเขาปู่ ก็ฟังที่น้องเขาพูดมาก็มีส่วน เพราะว่าเขาปู่มีโรงยาง ของกลุ่มเกษตรกรทำสวน อยู่หมู่ 5 อีกโรงหนึ่งเป็นของสหกรณ์การเกษตร อยู่หมู่ 11 ดิฉันเป็นกรรมการอยู่ที่นั่นด้วย มีบ่อบำบัด มีการประชุมแก้ปัญหาอยู่ทุกปี ในส่วนของกลุ่มเกษตรกรมีปัญหาหุตุชะงักไป มีปัญหาภายในของกลุ่มกำลังดำเนินงานจะประชุมกันทุกหน่วยงาน ทาง อบต. ก็กำลังแก้

จะทำความเข้าใจ เรื่องน้ำเสียจากเขาปู่ลงมาทางนี้ ปัญหาเรื่องคลองตื้นเขิน จันคิดอยู่ตลอดเวลา เมื่อก่อนน้ำมาก ธรรมชาติจะกลับคืนมาเหมือนเดิมได้หรือไม่ เมื่อปี 26 ตอนนั้นเขาพังลงมา คนในอุทยานตายไป 4 คน บน

เขานั้นส่วนธรรมชาติจะกลับคืนมาเหมือนเดิมไม่ได้เลย ธรรมชาติมีความสมบูรณ์มาก แต่ตอนนี้คลองก็ตื้นเขิน น้ำเสีย คลองที่มีอยู่มีฟาร์มหมูของชาวบ้าน ก็ปล่อยของเสียลงคลอง การแก้ต้องแก้เริ่มที่คนก่อน พัฒนาตัวเองก่อนแล้วไปพัฒนาชุมชน

ปัญหาเรื่องโรงยาง จะมีปัญหาอีก 1 แห่งที่มีบ่อน้ำบาดเพียงแต่เป็นที่ขุดเก็บไว้ ฝนตกหนักน้ำก็เอ่อไหลลงคลอง เชื้อนเขาปุ่ ตอนนี้ก็มีกลุ่มทรัพยากรมาดูแลอยู่ มี หมู่ 1, 2, 3, 4 คิดเพื่อขอเขาบรรทัดหมด ช่วงฝนตกมีปัญหาเรื่องเขาพัง มีปัญหาอยู่บ่อยครั้ง ตอนนี้ก็มีการควบคุมดูแลแก้ปัญหากันอยู่ บนเขาที่พังเป็นเทือกเขาสูง ข้างใต้มีส่วนผลไม้ในช่วงที่พังๆ ลงมาจากบนเขาเลย เพราะตอนนั้นมันได้ขึ้นเสียงเหมือนระเบิด เพียงแค่ชั่วโมเมนต์เดียว ทั้งไม้ทั้งน้ำพัดมาเต็มไปหมด การพังเป็นเพราะธรรมชาติและมีการทำลายป่า

ปัญหาน้ำเสียกำลังหาวิธีแก้ อยู่เรื่อยๆ เหมือนมะเร็งที่รักษาไม่หาย พยายามกันอยู่ทุกหน่วยงาน ที่เขาปุ่มีหมูมาก มีหลายเจ้า ดินจึงจำเป็นต้องสร้างจิตสำนึก

ตั้งแต่เขาพังมาแล้ว คลองจะเริ่มตื้นเขิน ธรรมชาติจะไม่เหมือนเดิม ช่วงหน้าน้ำเขาปุ่ไม่มีปัญหามาก น้ำท่วมแค่ 1 ชั่วโมง น้ำจะมาท่วมที่หรั่งแคบ ปัญหาการทำลายป่า ก็มีการระวังป้องกันกันอยู่ ถนนสูงก็มีส่วนในการขวางทางน้ำ เพราะว่ามันมามากไหลไม่ทัน

ฝากว่าทุกหน่วยงานให้แก้ปัญหาน้ำเสีย หรือเรื่องคลองตื้นเขิน ให้ระดมอบรมปลูกจิตสำนึกของชาวบ้านให้คิดเข้าใจคุณค่าธรรมชาติ

คุณปฐมพงศ์ พัทธษัทธิชัย

ขออนุญาตเสริมอีกนิดครับ ปัจจัยที่ทำให้น้ำเสีย ส่วนหนึ่งมาจากโรงยาง ส่วนหนึ่งมาจากคอกหมู อีกส่วนหนึ่งมาจากขี้หมู สวนยาง สวนผลไม้มักมีการใช้กันอยู่ 80 เปอร์เซ็นต์ ทางแก้ก็ต้องสร้างจิตสำนึก ว่าสิ่งที่เรากำลังทำก่อให้เกิดความเดือดร้อนกับสังคม

คุณดาราทองทอง

เรื่องโรงยางกับคอกหมูก็มีการไปพูดคุยกันอยู่ ก็ดีขึ้น แต่ก็แก้ปัญหามาไม่หมด เพราะปัญหามาก คนที่ไปคุยก็ทั้ง อบต. และเจ้าหน้าที่เกษตร ที่สามารถแก้ปัญหาได้ประสบความสำเร็จอยู่ ก็คือ คอกไก่ อยู่ที่เขตชุมชน หมู่ 11 อยู่ใกล้บ้าน สามารถทำให้เคลื่อนออกไปได้แล้ว

ชาวบ้านไม่มีอาชีพเสริม ประชากรมีปัญหาความยากจน ต้องเลี้ยงหมูเสริม อยากให้ปลูกจิตสำนึกให้เห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อม จึงอยากให้ฝึกอบรม ที่เสนอไว้ ว่าคอกหมูตอนนี้มีขี้หมูเอี่ยม เพื่อแก้ปัญหาคอกเอาไปใส่ ดับกลิ่น บางบ้านเอาไปใส่แล้วก็ได้ผล ขี้หมูก็สามารถแปรรูปเป็นปุ๋ยหมัก ปุ๋ยชีวภาพส่งขายได้

คุณปฐมพงศ์ พัทธษัทธิชัย

ผมขออนุญาตเสริมเรื่องเขื่อนอีกนิดหนึ่ง ทางแก้ปัญหาน้ำท่วมนะครับ มีอยู่จุดหนึ่ง หากว่ามีคณะกรรมการผู้ใช้น้ำเกิดขึ้นในพื้นที่คงจะมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางได้เป็นรูปธรรมมากขึ้น

ทางแก้ที่ผมมองว่าเป็นการตัดปัญหาไปอีกหลายเรื่อง คือ ชลประทานต้องเปิดประตูน้ำอย่างถาวรเมื่อเข้าสู่ฤดูฝน ช่วงเดือน พฤศจิกายน- ธันวาคม นี่ เพราะสองฝั่งชลประทานชาวบ้านไม่ต้องการน้ำแล้ว น้ำฝนมีเพียงพอไปใช้ในนาข้าว ให้ชลประทานเปิดประตูน้ำอย่างถาวรจนกว่าจะหมดฤดูฝน เปิดไม่ต้องปิด เพราะเมื่อก่อนยังไม่มีชลประทานน้ำไม่เคยท่วม หลังปี 2531 จนถึงปัจจุบันชาวบ้านสองฝั่งคลองได้รับความเดือดร้อนจากน้ำท่วมมาก

การเปิดปิดของชลประทาน มีปัญหาเนื่องจากว่าปริมาณน้ำเหนือเขื่อนมีความไม่ชัดเจน อยู่ที่ว่าคนที่อยู่ข้างล่างตามสายคลองได้รับความเดือดร้อนมาก ก็จะขึ้นไปขอให้เปิด ณ วันนี้สายคลองทั้งสองฝั่งไม่มีน้ำให้ใช้แล้ว นกคุ้มลงไป “กลั๊ก” อยู่ในสายคลองแล้ว น้ำจะหมดในช่วงมีนาคม จะมีอีกครั้งในช่วงเดือนตุลาคม ชาวนาจะทำนาในช่วงเดือนตุลาคม เป็น นาหว่านเป็นส่วนใหญ่ น้ำที่เขื่อนตอนนี้มีปริมาณไม่มาก เหมือนที่ท่านนายกฯ ได้กราบเรียนให้ทราบแล้วว่า เราไม่มีแ่งน้ำเพียงพอให้เก็บน้ำเป็นเพียงการกั้นคลองไว้เฉยๆ

ตอนนี้ถ้ามีน้ำชาวบ้านจะปลูกผักในช่วงเสร็จจากการทำนา ตอนนี้กลุ่มปลูกผักมีอยู่ตลอดแนวชลประทาน ใช้น้ำจากบ่อน้ำตื้นข้าง จากสระที่ขุดเองบ้าง ส่วนหนึ่งตั้งความหวังว่าจะใช้น้ำจากชลประทานแต่ก็ทำไม่ได้ มีหลายแปลงที่ได้รับความเสียหายเนื่องจากชลประทานไม่สามารถระบายน้ำให้ได้ พืชผักต้องเสียหาย โดยข้อเท็จจริง คือ ชลประทานไม่มีน้ำให้

ประโยชน์ของอ่างเก็บน้ำตัวนี้ จริงๆ แล้วตอนแรกจะต้องสร้างที่เขตต่อระหว่างตำบลเขาป่า กับตำบลเขาปู่ เหนือไปจากนั้นประมาณ 3-4 กิโลเมตร แต่หน่วยงานชลประทานไปสำรวจแล้ว ไม่มีที่เหมาะสม เลยสำรวจมาเรื่อยๆ จนมาพบตรงนี้ ซึ่งเป็นคลองซึ่งมี “โล๊ะ” เป็นอ่าว เขาเรียกคลองตาย เป็นอ่าวกว้างหลายสิบไร่ เลยมายึดตรงนั้นเป็นจุดก่อสร้าง

เหตุผลที่สร้าง เพื่อทดน้ำไปให้ชาวนาใช้การเกษตร แต่สร้างแล้วไม่ได้เป็นไปตามคำอ้าง เพราะไม่มีน้ำจะป้อนเข้าสู่สายคลอง ไม่มีพื้นที่เก็บน้ำเพียงพอ เหมือนที่ผมได้เรียนไปแล้วว่าเป็นได้แค่แ่งซิเมนต์มากั้นคลอง เท่านั้น

อาจารย์อารี ริงลิโยกุลญ์

ตั้งแต่เข้าเราพูดแต่เรื่องน้ำ เรื่องอื่นอีกมากมายยังไม่ได้พูด หลายคนคงอยากจะพูด อยากจะหาหรือ ว่าเที่ยงเราหยุดกินข้าวแล้วมาพูดเรื่องอื่นๆ กันดีหรือไม่ เช่น ผมอยากถามว่าเรื่องการใช้ที่ดินมีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่จากการที่ราคาแพง ที่นาจะปลูกยางบ้างหรือไม่ หรือมีการบุกรุกไปปลูกยางบนเขาหรือไม่ อย่างอื่นๆ เรื่องการขึ้นเงินของคลอง การแก้ปัญหาให้คลองธรรมชาติกลับมาเหมือนเดิม

คุณกมล คำแก้ว

ขอกราบคารวะอาจารย์จาก 3 สถาบัน ผมอยากคุยเรื่องปัญหาที่รัฐบาลมีโครงการสวนยางเอื้ออาทร ปัญหาเรื่องนี้มีผลโยงโยกับการออกเอกสารสิทธิ์ สปก. นส.3 ผมจะพูดสั้นๆ นะครับ โครงการนี้มีผลให้เจ้าของที่ดินบนเขา เขาต้องการเอกสารสิทธิ์ ในแถบนั้นบางที่มีลักษณะเป็นป่าทึบ มีต้นไม้ใหญ่ๆ หลายคนโอบยังพอมือ ตรงนี้โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความอยู่ดีกินดีให้กับชาวบ้าน แต่ก็มีส่วนในการทำลายป่าของชาวบ้านด้วย

เพราะเจ้าหน้าที่ไปรังวัดที่ดิน ไปบอกชาวสวนว่าให้เอาต้นไม้ใหญ่ๆ ลง เพราะจะไม่สามารถออกเอกสารสิทธิ์ได้หากว่ามีต้นไม้ใหญ่อยู่

ผมมองว่า ในกรณีของชาวบ้านที่จริงๆ ไม่อยากทำลาย แต่เพื่อให้ได้เอกสารสิทธิ์ตรงนี้เขาจำเป็นต้องทำที่เจ้าหน้าที่แนะนำ ผมอยากเรียนว่ารัฐน่าจะเป็นส่วนหนึ่งในการทำลายป่า เพราะว่าโครงการนี้มีเนื้อที่เป็นล้านๆ ไร่จริงๆ แล้วผมเคยคุยกับเจ้าของที่ดินว่าทำไมไม่ยึดเวลา คือ ไม่ต้องไปแจ้งเพื่อเอาเอกสารสิทธิ์ ปัญหาการทำสวนยางมีปัญหาการทำสารเคมีด้วย เพราะว่าสวนยางมีส่วนใช้สารเคมีมาก อีกตัวที่ทำลายหน้าดินนะครับ คือ รถใหญ่ๆ สวนยางที่ตัดตายไปแล้ว ตรงหว่างอกยางแทนที่จะใช้ คนถาง เขากลับใช้รถดัน เพราะจะได้หลายปี อยากเรียนว่าท่านอาจารย์ไม่ทราบว่าจะมีความคิดเห็นอย่างไร ผมมีข้อเสนอว่าสามารถออกเอกสารสิทธิ์ได้ แต่เงื่อนไขของรัฐสามารถให้เก็บต้นไม้ใหญ่ไว้ได้ ส่วนแนวคิดในการแก้ปัญหาสวนยางเอื้ออาทร ผมคิดว่ามี 2 แนวทาง คือ สวนยางถ้าใช้ระบบเก่า ป้ายกับสวนยาง หากเป็นระบบเก่า ผลปรากฏว่าการออกของน้ำยางตลอดปีไม่ว่าฤดูแล้งหรือฤดูฝนก็ออกดี ไม่แตกต่างกันมาก ถ้าเป็นสวนที่เปิดโล่งจะแตกต่างกัน ตอนนี้อย่างสวนยางจะต้องทุ่มเงินในการบำรุงมาก การทำสวนยางแบบป้ายยางจะแก้ปัญหานี้ได้ อีกอย่างหนึ่งครับ ผมมองว่าใน “นาฬิกา” เขาบอกว่าในนาฬิกาแปรเป็นสวนยางกันหมดแล้ว ในอนาคตมองมีตลอดว่าสวนยางจะไปได้ดีแค่ไหน เพราะประเทศใกล้เคียง ลาว พม่า ก็มีการปลูกสวนยางด้วย ผมได้ข้อมูลเพราะว่ามีญาติไปลงทุนทำสวนยางในประเทศลาว ผมมองว่าในพื้นที่ราบเชิงเขาน่าจะสามารถอนุญาตให้ปลูกสวนยางได้ แต่ให้ยกเลิกพื้นที่ลาดชัน

คุณคำนึง ทองขาว

เรียนคณะทำงานนะครับ ผมมีความคิดเห็นเรื่องสวนยางเอื้ออาทร จริงๆ แล้วเหมือนกับอาจารย์คุยว่าเกี่ยวกับต้นไม้ แรกเริ่มเดิมทีเขาบอกว่าถ้าเราจะสงเคราะห์สวนยางสัก 10 ไร่ หากว่ามี สะดอ ลูกเนียงที่มีตามธรรมชาติ ทางสงเคราะห์การทำสวนยางบอกว่าจะต้องโค่น ชาวบ้านหากเอาไว้จะต้องถูกหักเงิน ไร่ละ 1 พัน เขาจะตั้งราคาเป็นต้นไม้เลย ผมว่าตรงนี้เป็นการทำลาย...แต่ตอนนี้ก็มีการอนุญาตแล้ว ผมว่าบางครั้งรัฐก็เป็นผู้มีส่วนในการทำลายด้วย

อาจารย์จรรุญ หยุดทอง

มาพัทลุงจะถามคำถามสักคำถาม หากเราดูจังหวัดพัทลุงนี้ ฝั่งนครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง ที่พัทลุงยังไม่มีโรงงานจะเป็นชนบท แต่ว่ารายได้ประชาชาติต่อหัวยากจนกว่าเพื่อน ไปดูสต.อีก พัทลุงก็มี สต. แปลกๆ (หมายถึงคำพูดที่ว่า การเลือกตั้ง พรรคๆ หนึ่งส่งเสาไฟฟ้าลงก็ได้รับเลือก) พออยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ เขาแบ่งภาคใต้ตอนบนต่างล่าง พัทลุงก็ไม่มีอีก ถามว่าน้อยใจหรือไม่ ที่บ้านเราไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม โครงการต่างๆ ผ่านพัทลุงไปหมด แต่ว่าถ้าดูคุณภาพชีวิต พัทลุงมีคนอายุยืนร้อยปีก็มี ไม่ทราบว่าจะมีแนวโน้มเรียกร้องให้มีโรงงานหรือไม่

คุณคำนึง ทองขาว

ครับ ผมเองทำงานในภาคประชาชน เป็นทีมงานประชารัฐ ใช้ชื่อว่า ชีวิตสาธารณะ ที่องถิ่นน่าอยู่ มีกลุ่มคนที่อยู่หลายอำเภอ ไม่ประสงค์ให้มีโรงงานในจังหวัดพัทลุง เพราะว่าพัทลุงเป็นเมืองเกษตร เป็นอันน้ำข้าว มีน้ำตก จังหวัดพัทลุงที่จะเอาสินค้าตัวใหม่ที่จะขาย คือ อากาศ เเท่าที่สำรวจเท่าที่ได้ยิน เขาบอกว่าคนที่จับรจากปักยได้ขึ้น ไปกรุงเทพฯ พอเข้าเขยชยสน เขาบอกว่าจะหมุนกระจกลงเพื่อสูดอากาศบริสุทธิ์ของพัทลุง พอพันเกือบๆ ถึงทุ่งสง เขาก็หมุนกระจกลงเหมือนเดิม พัทลุงเป็นเมืองท่องเที่ยว อากาศยังบริสุทธิ์ ผมให้ 99.99 เปอร์เซนต์ คนพัทลุงยังยืนหยัดครั้งนี้ ว่าไม่เอาโรงงานครับ

คุณเจือ ยอดราส

ขอขอบคุณอาจารย์ทั้ง 3 สถาบัน ฉันเองมีความยินดีที่ได้มาขึ้นตรงนี้ ขอขอบคุณหน่วยงานที่ได้จัดงานขึ้นมาแม้ว่าคนไม่มากแต่ก็มีความพร้อม ฉันได้ฟังมานานแล้วเรื่องการทำให้โรงงาน ทุกครั้งที่พูดเรื่องโรงงาน ฉันบอกว่าไม่ต้องการ พัทลุงเป็นเมืองเกษตรกรรม เป็นเมืองภูมิปัญญาจริงๆ แล้วพัทลุงเรา ฉันอยากให้คิดพัฒนาธรรมภูมิปัญญาชาวบ้าน ฉันเองก็สนับสนุนกันทุกเรื่อง เรื่องภูมิปัญญาชาวบ้าน ทางมลพิษก็พูดแล้ว ฉันเองจะพูดเรื่องภูมิปัญญาชาวบ้าน ทุกครั้งที่จัดประชุม พัทลุงเขามีแนวโน้มจะไปตรงไหน เขาจะถามเรื่องภูมิปัญญาชาวบ้าน เมื่อวันที่ 19 เมษายน ฉันเองได้รับคัดเลือกเป็นครอบครัวประชาธิปไตยดีเด่น จังหวัดละ 1 ครอบครัว รับโล่จากท่านรองนายกฯ สุวิทย์ สรุปแล้วการฝึกอบรมอยากให้มีส่วนงานของ อบต. สำหรับศรีบรรพต ก็มีเขาปู่ ตะแพน และเขาป่า ให้ลงไปทำงานของสภาตำบล หรือ อบต. แล้วจัดรวมกับที่อำเภอ จะเป็นการดีที่สุด

อาจารย์จรรยา หนูทอง

พูดถึงภูมิปัญญาชาวบ้านที่น้องพัทลุง เมื่อวานขึ้น อาจารย์สมคิด ทองสง อาจารย์ประมวล มณีโรจน์ ผมกับอาจารย์สุวิทย์ ท่านเสนอให้ตั้งสถาบันแพทย์พื้นบ้านหรือแพทย์ทางเลือกที่เขาอ้อครับ แต่ว่าไม่จำเป็นต้องเขาอ้อนะครับ หากมีที่อื่นพร้อม อาจารย์ต้องการว่าบรรดาหมอพื้นบ้านไม่ว่าหมอเอน หมอกระดุก

คุณธารทิ รุ่งเรือง

เป็นตัวแทน หมู่ 7 รู้สึกเป็นเกียรติที่ได้เข้าร่วม ทุกอย่างก็พูดไปแล้ว สนับสนุนทุกฝ่าย ที่สำคัญที่สุดคือสร้างจิตสำนึก เพราะทุกอย่างอยู่ที่จิตสำนึกของคน ดันเหตุที่นำมาสู่ปัญหามีหลายอย่าง ทั้งธรรมชาติและมนุษย์ เพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ตามโลกไม่ทันก็มีไปเรียนจนลืมหมู่บ้าน ผู้นำบางคนอยากได้ตำแหน่งเขียนโครงการใหญ่ แต่เรื่องปากท้องชาวบ้าน ไม่เสนอ มาทำลายธรรมชาติของบ้านตัวเองโดยที่ชาวบ้านไม่รู้ มารู้ก็ทีเชื่อนมาแล้ว ตามธรรมชาติ สร้างเขื่อนแล้วต้องมีที่เก็บน้ำ แต่นี่เหมือนเอาซิเมนต์มาถมกันคลองไว้ ตอนนั้นตอนล่าง น้ำแห้ง ตอนบนเขาพัง ธรรมชาติบ้านเราน่าดูมาก ตอนนั้นเด็กไปโรงเรียนหมด เนื่องจากความรวยมา มีประปา เด็กไม่ได้ลงคลอง ใช้แต่น้ำประปา ทำให้ห่างเหินธรรมชาติ ไม่มีใครใส่ใจ ทุกคนต้องร่วมมือกันสร้างจิตสำนึกของหลายฝ่ายให้ตระหนักถึงความสำคัญของธรรมชาติ เริ่มจากคนรุ่นเราแหละ ส่งลูกไปแล้วให้กลับมาพัฒนาบ้านเกิดบ้าง หากไม่สร้างจิตสำนึกของผู้ใหญ่ ก็จะแก้ไม่ได้

สรุปประเด็นจากเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการวัดจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
ณ วัดหรั่งแคบ ตำบลดอนทราย อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง
วันพุธที่ 4 พฤษภาคม 2547

(ประเด็นที่สรุปข้างล่างนี้เป็นความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม ไม่ใช่ความคิดเห็นของคณะผู้ศึกษา)

1. ป่าต้นน้ำ

ประเด็นปัญหา

- การทำสวนยางมีผลเชื่อมโยงกับการใช้ปุ๋ยเคมี และการตัดต้นไม้ใหญ่ในป่า
- ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า (หน่วยงานภาครัฐเป็นกลไกหนึ่งในการทำลายป่า) และทำให้เกิดน้ำท่วม
- โครงการสวนยางเอื้ออาทรนั้น มีผลกระทบกับการออกเอกสารสิทธิ นส.3 เพราะประชาชนในบริเวณดังกล่าวต้องการเอกสารสิทธิ

แนวทางแก้ปัญหา

- - ทุกหน่วยงานจะต้องร่วมมือกันสอดส่องดูแลไม่ให้มีการตัดไม้ทำลายป่า

2. ทรัพยากรน้ำและมลพิษทางน้ำ

ประเด็นปัญหา

- น้ำไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร การบริโภค สาธารณูปโภค
- น้ำเสียในลำคลอง อันเกิดจากโรงงานยาง กอกหมู ขาฉิดหญ้า ทำให้ไม่สามารถใช้น้ำในการเกษตรได้
- ลำคลองตื้นเขินเนื่องจากการพังทลายของดินริมฝั่ง
- ปัญหาน้ำท่วม

แนวทางแก้ปัญหา

- ขุดลอกหน้าอ่างเก็บน้ำท่าแร่ เพื่อให้ปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น
- ระดมปลูกจิตสำนึกชาวบ้านให้เข้าใจในคุณค่าของธรรมชาติ
- ให้ชลประทานเปิดประตูน้ำอย่างถาวรในฤดูฝน
- ให้ขุดลอกหน้าอ่างเก็บน้ำ เพื่อให้มีน้ำจืดเพิ่มมากขึ้น
- ป้องกันไม่ให้ริมคลองพัง โดยการเฝ้าระวัง และทำการปิดเปิดน้ำให้รวดเร็วขึ้น ต้องควบคุมให้พอเหมาะ ปล่องน้ำเมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม อย่าปล่อยให้แห้งมากเกินไปจนอันตรายแล้วค่อยปล่อย
- การป้องกันการพังทลายของดิน จะต้องสร้างแบบถาวร โดยอาจใช้เป็นหิน หรือการปักปูนแบบถาวร ประมาณ 500 เมตร จากหูเขื่อน
- เรื่องการสร้างเขื่อนขนาดใหญ่ ทางชลประทานจะต้องหยุดสร้าง ถ้าชาวบ้านไม่ต้องการ

- ยกกระต๊อขึ้นน้ำให้สูงขึ้น เพื่อป้องกันน้ำไม่ให้เข้ามาในท่อน้ำ ทำให้ไร่นาของชาวบ้านเสียหาย
- การป้องกันปัญหาน้ำท่วม โดยมีการตั้งคณะกรรมการผู้ใช้น้ำในการกำหนดนโยบายให้เป็นรูปธรรม และมีการเปิดประตูน้ำเป็นการถาวรจนกว่าจะหมดฤดูฝน
- ให้โรงงานยางทำบ่อบำบัดน้ำเสีย

3. ประเด็นอื่นๆ

- การพัฒนาคน ด้วยการระดมสร้างจิตสำนึกให้ชาวบ้าน ในเรื่องการปล่อยน้ำเสียลงคลอง อาจจะเริ่มต้นจากหน่วยงานในระดับองค์การบริหารส่วนตำบลก่อนเป็นหน่วยงานแรก เพราะใกล้ชิดกับชาวบ้านมากที่สุด ส่วนคนที่เลี้ยงหมู ให้มีบ่อเก็บ หรือนำขี้หมูไปแปรรูปเป็นปุ๋ยหมัก/ปุ๋ยชีวภาพ
- ภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยมีการเสนอให้ตั้งสถาบันแพทย์พื้นบ้านขึ้นที่เขาอ้อ และมีการนำเอาหมอพื้นบ้านมาทำการรักษา พร้อมกับมีคณะเภสัชกรคอยควบคุมดูแล

รายชื่อผู้เข้าร่วมเวทีการมีส่วนร่วมและประชาสัมพันธ์
โครงการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา
ณ วัดหรั่งแควบ ตำบลคอนทราย อำเภอสทิงพระ จังหวัดพัทลุง
วันอังคาร ที่ 7 พฤษภาคม 2547

1. คุณกมล	คำแก้ว	1	ม. 3	ต. นาขยาด	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
2. คุณคล้อย	ทองด้วง	66	ม. 4	ต. นาขยาด	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
3. คุณวิลาศ	ทองสอน	15	ม. 6	ต. เขาปู่	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
4. คุณคารา	กลิ้งทองด้วง	110	ม. 6	ต. เขาปู่	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
5. คุณปฐมพงศ์	พิทักษ์ธรรมชูไชย	12	ม. 2	ต. เขาย่า	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
6. คุณอนันต์	คังเอียด	87/1	ม. 4	ต. เขาย่า	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
7. คุณเอื้อ	ยอดกร	80	ม. 4	ต. เขาย่า	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
8. คุณสายใจ	ไหมศรีขาว	67	ม. 9	ต. เขาย่า	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
9. คุณจำปี	รัตนพันธุ์	117	ม. 9	ต. เขาย่า	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
10. คุณสารภี	รุ่งเรือง	127	ม. 7	ต. นาขยาด	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
11. คุณดับ	เรืองศรี	91	ม. 7	ต. นาขยาด	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
12. คุณสมนึก	เรืองสูง	10	ม. 8	ต. คอนทราย	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
13. คุณอนุชิต	ทองเอียด	104	ม. 8	ต. คอนทราย	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
14. คุณสวัสดิ์	ชูคง	71	ม. 8	ต. คอนทราย	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
15. คุณกำพล	รักสกุล	15	ม. 8	ต. คอนทราย	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
16. คุณอ่ำ	นุ้ยเล็ก	23	ม. 11	ต. คอนทราย	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
17. คุณศักดิ์	พันธุ์งาม	27	ม. 11	ต. คอนทราย	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
18. คุณบุญเลิศ	แสงเกิด	87	ม. 11	ต. คอนทราย	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
19. คุณสงบ	คงทอง	113	ม. 11	ต. คอนทราย	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
20. คุณโยธนา	อักษรไพโรจน์	86	ม. 11	ต. คอนทราย	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
21. คุณสมพงศ์	หนูขวัญ	149	ม. 11	ต. คอนทราย	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
22. คุณกาจ	คิษฐาอภิชัย	176	ม. 9	ต. ทะเลน้อย	อ. ทะเลน้อย จ. พัทลุง
23. คุณวัฒนา	คิษฐาอภิชัย	176	ม. 9	ต. ทะเลน้อย	อ. ทะเลน้อย จ. พัทลุง
24. คุณอนุสร	เดชสุข	209	-	ต. พนางคง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
25. คุณปัทมา	นิระโส	42	-	ต. พนางคง	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
26. คุณคำนึง	ทองขาว	91/1	ม. 2	ต. แพรกหา	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
27. คุณเอกชัย	ทองขาว	91/1	ม. 2	ต. แพรกหา	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
28. คุณเอื้อน	นัยวาทกร	171	ม. 5	ต. ควนขนุน	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
29. คุณศรีวิภา	ทองแดง	25	ม. 6	ต. บันแต	อ. ควนขนุน จ. พัทลุง

30. คุณสุวิทย์	นิระโส	102 ม. 7 ต. มะกอกเหนือ อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
31. คุณลำไย	นิระโส	102 ม. 7 ต. มะกอกเหนือ อ. ควนขนุน จ. พัทลุง
32. คุณปกรณ	พงศ์จันทเสมียร	19/22 ถ. ดำนันทนิเวศน์ อ. เมือง จ. พัทลุง
33. คุณเอกชัย	ถาวรวงศ์	54/17 ถ. นิพัทธ์สงเคราะห์ 2 อ. หาดใหญ่ จ.สงขลา
34. คุณประมวล	มณีโรจน์	ศูนย์ทะเลสาบสงขลา ตู้ ปณ 15 ปณจ. แม่ขรี
35. คุณอำไพ	มณีโรจน์	ศูนย์ทะเลสาบสงขลา ตู้ ปณ 15 ปณจ. แม่ขรี
36. คุณโชคดี	รักษุม	องค์การบริหารส่วนตำบลคอนทราย
37. คุณลักขณา	คงสุวรรณ	องค์การบริหารส่วนตำบลคอนทราย
38. คุณนันทพร	ชันธุสุกหิรัญ	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz
39. คุณอรุณรัตน์	แสงละออ	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz
40. คุณอรุณชัย	สมศรี	สถานีวิทยุ มอ. FM. 88.0 MHz
41. คุณอารี	รังสีโยกฤษฎ์	สถาบันราชภัฏสงขลา
42. คุณสุเทพ	ทิพย์ธารา	สถาบันราชภัฏสงขลา
43. คุณศักดิ์ชาย	คงนกร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
44. คุณวาสนา	เสรีวัฒนาชัย	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
45. คุณจุฑารัตน์	บุญรัตน์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
46. คุณธีรยุทธ	สถาพร	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
47. คุณจิระเดช	ศิริวัฒน์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
48. คุณวิเชียร	จากุพจน์	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

วัดหรั่งแคบ ตำบลคอนทราย
อำเภอศรีบรรพต จังหวัดพัทลุง

บรรยากาศของเวทีการประชุม

ผู้ร่วมประชุมเสนอความคิดเห็น

ผู้ร่วมประชุมเสนอความคิดเห็น

